

Handreiking behorende bij het Model Duurzaamheidsrapportage Gehandicaptensector

Deze handreiking is een resultaat uit het traject 'CSRD in de praktijk' en is tot stand
gekomen in samenwerking met **Deloitte**.

Versie: 1.1

Datum: 15 december 2025

Inhoudsopgave

1. Doelgroep en context	3
1.1 Doelgroep	3
1.2 Achtergrond	3
2. Aanpak	4
3. De resultaten: het rapportagemodel	5
3.1 Wat is het sectorbrede rapportagemodel?	5
3.2 Wat is de toegevoegde waarde?	5
4. Aan de slag met het rapportagemodel	6
4.1 Instructie voor het gebruik van het rapportagemodel	6
4.2 Tips voor implementatie in de organisatie	6
4.3 Een aanpak passend bij het volwassenheidsniveau van de organisatie	6
Bijlagen	7
1 Verklarende woordenlijst	7
2 Overzicht KPI's en datapunten per duurzaamheidsonderwerp	8
3 Overzicht producten uit het traject	9
4 Milieuthermometer Zorg	10
5 Voorbeelden voor de rapportage	11

1. Doelgroep en context

Leden van VGN zijn onder de huidige wetgeving niet CSRD-plichtig. Het opstellen van een duurzaamheidsrapportage aan de hand van de vrijwillige standaarden helpt leden inzicht te krijgen in waar zij staan op het terrein van duurzaamheid, om op basis hiervan hun eigen ambities verder vorm te geven. Hiernaast helpt het om hun positie richting financiers en opdrachtgevers te versterken.

1.1 Doelgroep

Deze handreiking en bijbehorend rapportagemodel zijn primair bestemd voor leden van de VGN.

1.2 Achtergrond

Dit hoofdstuk bevat een toelichting op wat de Corporate Sustainability Reporting Directive (hierna: CSRD) is, de mogelijke impact van het Omnibus-pakket en wat dit betekent voor leden van VGN.

Wat is de CSRD?

Het doel van de CSRD is dat bedrijven betrouwbare en vergelijkbare informatie over duurzaamheid, in de vorm van een rapportage, openbaar maken. Deze rapportage is bedoeld voor investeerders en andere belanghebbenden. De Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaglegging (de ESRS) zijn onderdeel van de CSRD.

Wanneer geldt de CSRD?

De oorspronkelijke vorm van de CSRD gold voor grote ondernemingen (bv of nv), wanneer zij aan ten minste twee van de volgende drie criteria voldoen:

- Meer dan 250 werknemers (gemiddeld)
- Meer dan €25 miljoen balanstotaal
- Meer dan €50 miljoen netto-omzet

Op dit moment zijn er geen VGN-leden die CSRD-plichtig zijn, omdat de leden die voldoen aan de criteria niet in de vorm van een bv of nv gedreven worden. Leden van VGN kunnen wel geconfronteerd worden met CSRD-plichtige financiers, zoals banken en verzekeraars, die als gevolg van hun eigen verplichtingen rapportageverzoeken kunnen doen aan leden van VGN.

Wat verandert er door de komst van het Omnibus-pakket?

Op 13 november 2025 is het Omnibus-pakket goedgekeurd door het Europees Parlement. Dit pakket bevatte voorstellen om de CSRD, de Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) en de EU Taxonomie te vereenvoudigen. Een belangrijk onderdeel is de aanpassing van de reikwijdte, waardoor minder ondernemingen verplicht moeten rapporteren volgens de CSRD. Alleen ondernemingen met meer dan 1.750 werknemers en een jaarlijkse netto-omzet van meer dan €450 miljoen zijn CSRD-plichtig.

Daarnaast is de startdatum van de rapportageverplichting met twee jaar uitgesteld (de zogeheten 'stop-the-clock'), waardoor organisaties die nu onder de verplichting vielen pas over boekjaar 2027 hoeven te rapporteren in plaats van over 2025. Dit voorstel was eerder al aangenomen.

Organisaties die niet onder de CSRD-plicht vallen (dit geldt momenteel voor alle leden van VGN), kunnen vrijwillig rapporteren met behulp van de vrijwillige standaard (VSME).

Tenslotte is het doel van het Omnibus-pakket om het 'trickle down effect' te verminderen: rapporterende ondernemingen mogen bij niet-verplichte organisaties alleen data opvragen die horen bij de vrijwillige standaarden. Leden van VGN kunnen door vrijwillig te rapporteren op basis van de VSME dus contractpartners of stakeholders beperkingen opleggen in het uitvragen van data.

Nu het Europees Parlement het Omnibus-pakket heeft goedgekeurd, zullen de onderhandelingen met de EU-regeringen gaan starten, met als doel de wetgeving eind 2025 af te ronden.

Welke ontwikkelingen zien we bij stakeholders?

Stakeholders hebben verwachtingen van VGN-leden op het gebied van duurzaamheidsverantwoording. Hieronder zijn enkele voorbeelden opgesomd:

- Zorgverzekeraars en zorgkantoren hebben in hun inkoopvoorwaarden de verwachting opgenomen dat zorgaanbieders zich committeren aan de doelstellingen uit de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 en de te ontwikkelen uitvoeringsplannen.
- Banken stellen eisen bij beschikbaarstellingen van financiering (eventueel gepaard met rentekorting).
- Voor bepaalde domeinen binnen de zorg (Wlz) kunnen de eisen gericht op rapportage en certificering toenemen (zorginkoopbeleid 2026, welke in gaat per 2027).
- Landelijke CO2-doelstellingen kunnen impact hebben op zorgaanbieders.
- De ondertekening van de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 is niet vrijblijvend, maar brengt verwachtingen en inspanningen met zich mee.
- Stakeholders verwachten steeds vaker dat zorgaanbieders een eigen duurzaamheidsstrategie ontwikkelen en de voortgang hierop inzichtelijk maken.

Kort samengevat raden wij aan te starten met het verzamelen van data en het rapporteren over duurzaamheid, of de huidige rapportage verder uit te breiden. Hiermee worden risico's verkleind en wordt de positie richting financiers en opdrachtgevers versterkt. Zorgaanbieders kunnen hiermee zelf de regie nemen in de ontwikkeling van het duurzaamheidsverslag.

2. Aanpak

In samenwerking met de projectgroep en na stakeholdervalidatie zijn relevante duurzaamheidsonderwerpen, bijbehorende KPI's en datapunten bepaald. Deze vormen de basis van het ontwikkelde rapportagemodel.

1. Aanpak, projectgroep en informeren leden

In afstemming met VGN heeft Deloitte de scope en aanpak voor deze opdracht definitief gemaakt.

VGN heeft op 28 mei 2025 een webinar georganiseerd waarin het traject aan de leden is toegelicht en leden werden opgeroepen relevante documentatie te delen. Uit het Bestuurlijk Netwerk Duurzaamheid is een projectgroep samengesteld, bestaande uit 15 medewerkers van 11 zorgaanbieders en VGN. De projectgroep heeft inhoudelijk geadviseerd tijdens de ontwikkelfase.

3. Bepalen relevante KPI's en datapunten

De projectgroep heeft input geleverd om de relevante KPI's en datapunten voor elk duurzaamheidsonderwerp uit de shortlist te bepalen. Dit heeft geresulteerd in een set van 57 KPI's en datapunten. Een overzicht is opgenomen in bijlage 2.

Met drie stakeholders (Rabobank, BNG en Zorgverzekeraars Nederland) zijn gesprekken gevoerd waarin is getoetst of het rapportagemodel aansluit bij de verwachtingen en informatiebehoeften op de korte termijn (binnen 3 jaar). Deze gesprekken hebben de opzet, KPI's en datapunten bevestigd.

5. Afsluiting en informeren leden

VGN heeft op 27 oktober 2025 een webinar georganiseerd voor alle leden, waarin de resultaten van het traject en een stappenplan voor implementatie op hoofdlijnen zijn toegelicht.

Eind 2025 is het rapportagemodel gedeeld met de leden via de directieemail en is het op de website van VGN geplaatst.

2. Uitvoeren verkorte DMA

De CSRD vraagt om het uitvoeren van een dubbele materialiteitsanalyse (hierna: DMA) om de relevante duurzaamheidsonderwerpen voor de organisatie te bepalen. De leden van VGN kennen geen CSRD-verplichting; daarom is gekozen voor een compacte, doelgerichte benadering die praktisch hanteerbaar is voor de sector. VGN heeft een longlist van mogelijk relevante duurzaamheidsonderwerpen opgesteld op basis van de Green Deal Duurzame Zorg 3.0, het uitvoeringsplan van VGN, inkoopvoorwaarden van zorgkantoren en best practices van leden. De projectgroep heeft deze longlist beoordeeld en teruggebracht tot een shortlist van 9 relevante onderwerpen voor de sector. Deze is te vinden in bijlage 2. Waar je 'relevant' leest zou je ook 'materieel' kunnen lezen. De toelichting op het begrip materieel is opgenomen in bijlage 1.

4. Ontwikkelen rapportagemodel en handreiking

Op basis van de relevant bestempelde duurzaamheidstopics, KPI's en datapunten is een rapportagemodel voor de sector ontwikkeld. Hierbij is de VSME gebruikt om relevante KPI's en datapunten aan te vullen.

Daarnaast is deze handreiking opgesteld ter ondersteuning van het gebruik van het rapportagemodel.

3. De resultaten: het rapportagemodel

Het rapportagemodel ondersteunt de transitie naar een meer duurzame gehandicaptenzorg. Het is praktisch en uitvoerbaar voor alle leden van VGN. De sectorbrede aanpak biedt de gehandicaptensector de mogelijkheid regie te voeren op het verminderen van de administratieve lasten.

3.1 Wat is het sectorbrede duurzaamheidsrapportagemodel?

Het rapportagemodel is een sectorbrede duurzaamheidsrapportage, die waar mogelijk vooraf is ingevuld om leden van VGN praktisch te ondersteunen.

De CSRD is waar relevant en praktisch toepasbaar als leidraad gebruikt tijdens de ontwikkeling van het rapportagemodel. Het model is nadrukkelijk geen CSRD-rapportage; het is een pragmatische variant bedoeld voor leden van VGN die onder de huidige regelgeving geen CSRD-plicht kennen. Het rapportagemodel is inhoudelijk opgezet vanuit de resultaten uit de verkorte dubbele materialiteitsanalyse. Waar raakvlak zit, is aangesloten bij de vrijwillige standaarden (VSME) en de Green Deal Duurzame Zorg 3.0.

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd bij het opstellen van het rapportagemodel:

- **Praktisch en uitvoerbaar:** waar mogelijk zijn tekstvoorstellen gedaan om de administratieve last zo veel mogelijk te beperken.
- **Relevantie:** onderwerpen, KPI's en datapunten sluiten aan bij de resultaten uit de verkorte dubbele materialiteitsanalyse.
- **Stakeholdervalidatie:** bij het opstellen van het rapportagemodel is rekening gehouden met de wensen van stakeholders (BNG, Rabobank en Zorgverzekeraars Nederland).

3.2 Wat is de toegevoegde waarde?

Waarom een duurzaamheidsrapportage?

Een duurzaamheidsrapportage is meer dan een verantwoordingsdocument: het is een praktisch instrument om de transitie naar een meer duurzame gehandicaptenzorg te ondersteunen. Een heldere rapportage helpt zorgaanbieders om focus aan te brengen in hun duurzaamheidsstrategie en om ambities concreet te maken. Daarnaast hebben veel zorgaanbieders de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 ondertekend, waarmee zij zich committeren aan het behalen van de hierin opgestelde doelstellingen. Door periodiek bepaalde duurzaamheidsthema's te meten en te monitoren, kunnen zorgaanbieders hun maatschappelijke meerwaarde aantoonbaar maken en versterken.

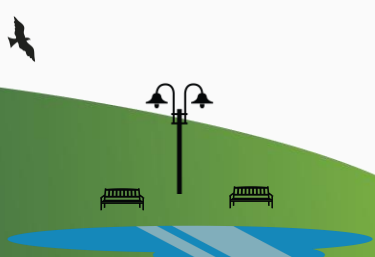
Bovendien is de verwachting dat ketenpartners (zoals zorgverzekeraars en banken) de informatiebehoefte rondom duurzaamheid zullen vergroten, al dan niet vanuit een CSRD-verplichting. Aan de slag gaan met een duurzaamheidsrapportage helpt zorgaanbieders om voorbereid te zijn op uitvragen van ketenpartners.

Waarom een sectorbreed rapportagemodel?

Een sectorbrede aanpak voorkomt dat elke zorgaanbieder het wiel opnieuw moet uitvinden en maakt het mogelijk de regie te voeren op de administratieve lasten. Dit voordeel wordt het beste benut als alle zorgaanbieders in het verlengde van het rapportagemodel en de handreiking de duurzaamheidsrapportage inrichten.

Het rapportagemodel helpt zorgaanbieders de wetgeving te vertalen naar een aanpak en resultaat. Daarnaast vergroot het de vergelijkbaarheid tussen organisaties en vermindert het de risico's op versnippering van informatie. Dit draagt bij aan de toekomstbestendigheid, het vertrouwen en de maatschappelijke impact van de gehandicaptenzorgsector.

Het rapportagemodel is pragmatisch opgezet en stelt organisaties in staat om op een laagdrempelige manier aan de slag te gaan met duurzaamheidsverantwoording. Het is ontworpen voor zowel organisaties die aan het begin staan van duurzaamheidsverantwoording, als voor organisaties die al verder gevorderd zijn.

4. Aan de slag met het rapportagemodel

Het rapportagemodel biedt handvatten voor organisaties van verschillend formaat en wisselend ervaringsniveau. Voor een goede inbedding in de organisatie en toekomstbestendig gebruik, zullen onder andere rollen en verantwoordelijkheden moeten worden bepaald en methodologische keuzes moeten worden vastgelegd.

4.1 Instructie voor het gebruik van het rapportagemodel

Zie pagina 2 van het rapportagemodel voor praktische instructies. Het rapportagemodel is opgesteld in Word, zodat deze kan worden aangepast naar eigen lay-out.

Maak de duurzaamheidsrapportage onderdeel van het bestuursverslag, zodat het een integraal geheel vormt met de rest van de verslaggeving.

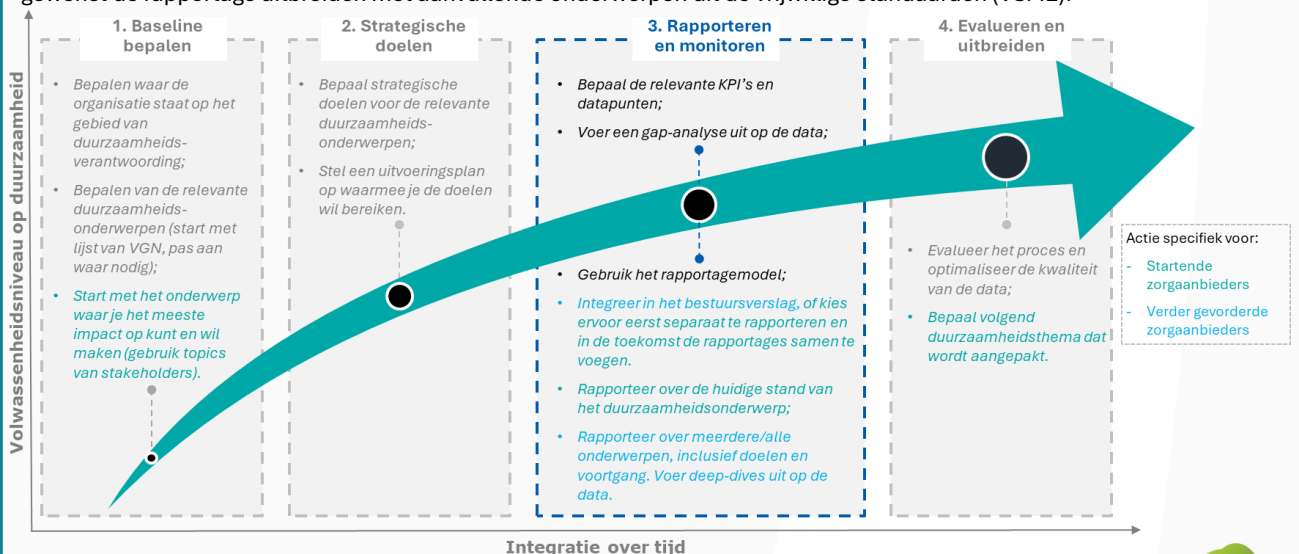
4.2 Tips voor implementatie in de organisatie

Onderstaande tips ondersteunen een zorgvuldige, efficiënte en toekomstbestendige implementatie van het rapportagemodel:

- Rollen en verantwoordelijkheden:** Wijs eenduidige rollen en verantwoordelijkheden toe en leg deze vast. Denk minimaal aan een eigenaar voor dataverzameling, een data steward voor kwaliteit en verificatie, een analist voor berekeningen en trendanalyses en een rapporteigenaar voor samenstelling en publicatie. Benoem wie de finale vaststelling doet (de raad van bestuur) en stel een vervangingsregeling op.
- Methodologische keuzes:** Leg alle methodologische keuzes transparant vast. Geef duidelijkheid over de rapportagegrenzen en -scope (activiteiten, entiteiten, keten), rapportageperiode, gebruikte rekenmethodes, schattingen en uitsluitingen. Maak het wijzigingslogboek onderdeel van de methodologie.
- Versie- en toegangsbeheer:** Implementeer strikt versiebeheer en toegangsbeheer. Gebruik een centrale opslagplaats met uniforme bestandsnamen, datum- en versienummering en een wijzigingslog waarin staat wie welke wijziging heeft doorgevoerd en goedgekeurd. Overweeg een locatie waarbij versies en aanpassingen navolgbaar zijn (bijvoorbeeld SharePoint) en beperk schrijfrechten tot aangewezen rollen.
- Visualisaties en interpretatie:** Maak heldere, toegankelijke visualisaties voor thema's zoals CO₂-uitstoot, energieverbruik en afval – uitgesplitst naar bron/type en ontwikkeling in de tijd. Voeg korte annotaties, KPI-definities en een samenvattende interpretatie toe zodat de belangrijkste conclusies snel inzichtelijk zijn voor de lezers.
- Evaluatiecyclus:** Plan vaste momenten voor evaluatie van proces en inhoud. Voer minimaal jaarlijkse procesreviews en kwartaalchecks op kritische data uit. Beoordeel periodiek of datasets kunnen worden uitgebreid, rekenmethoden moeten worden aangepast en of de KPI's aansluiten bij de strategische doelstellingen van de organisatie.
- Implementatie-routekaart:** Stel een praktische roadmap op met prioriteiten, benodigde middelen en tijdslijnen. Benoem quick wins (bijvoorbeeld standaardisatie van datacollectie) en definieer concrete succesindicatoren (bijvoorbeeld minder datavervuiling of een kortere doorlooptijd).

4.3 Een aanpak passend bij het volwassenheidsniveau van de organisatie

Het rapportagemodel is bedoeld voor kleine en grote zorgaanbieders, en voor zorgaanbieders in een beginnend of verder gevorderd stadium op het gebied van duurzaamheid. Zorgaanbieders kunnen aan de hand van de stappen uit afbeelding 1 aan de slag met de duurzaamheidsrapportage. **Beginnende organisaties** kunnen starten met het onderwerp waar zij het meeste impact op kunnen maken. Focus hierbij op de onderwerpen die door stakeholders als belangrijk zijn aangemerkt: CO₂-uitstoot, mobiliteit, vastgoed en duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Gebruik het rapportagemodel en geef aan dat data op verschillende onderwerpen nog niet beschikbaar is. **Verder gevorderde organisaties** kunnen het niveau van de duurzaamheidsrapportage verhogen door te rapporteren over concreet gestelde doelen en de realisatie en kunnen indien gewenst de rapportage uitbreiden met aanvullende onderwerpen uit de vrijwillige standaarden (VSME).

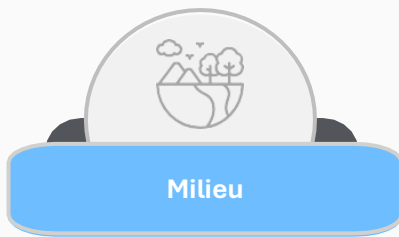
Afbeelding 1: In vier stappen naar een toekomstbestendige duurzaamheidsrapportage. Bron: Het 4-stappenmodel Duurzaamheid van Deloitte.

Bijlage 1: Verklarende woordenlijst

Begrip	Definitie / Toelichting
Basisjaar	Het referentiejaar, waarvan de vastgestelde KPI-waarde als uitgangspunt voor meting en vergelijking wordt gebruikt.
CSRD	De Corporate Sustainability Reporting Directive, een Europese richtlijn die ondernemingen die onder de reikwijdte vallen vereist een duurzaamheidsrapportage op te stellen volgens de European Sustainability Reporting Standards (ESRS).
Datapunt	Een specifieke, kwantificeerbare waarneming of kwalitatieve toelichting over een relevant duurzaamheidsonderwerp.
DMA	Dubbele materialiteitsanalyse vanuit de CSRD-wetgeving: een systematisch proces om te bepalen welke duurzaamheidsonderwerpen materieel (relevant) zijn vanuit twee perspectieven: 1) financiële materialiteit (outside-in), en 2) impact materialiteit (inside-out).
Doeljaar	Het jaar waarop een overeengekomen doelwaarde voor een KPI bereikt of behaald moet zijn.
Duurzaamheidsonderwerp	De onderwerpen die als relevant zijn aangemerkt tijdens de verkorte dubbele materialiteitsanalyse, gericht op milieu, sociaal en governance.
Green Deal Duurzame Zorg	De Green Deal Duurzame Zorg is een afspraak tussen de Rijksoverheid en andere partijen om activiteiten voor het realiseren van duurzame zorg uit te voeren. Het bestaat uit vijf doelen, gericht op gezondheidsbevordering, kennis en bewustwording, CO2-reductie, circulariteit en de impact van medicijngebruik.
Greenhouse Gas protocol	Een internationaal erkende methodologische standaard voor het kwantificeren en rapporteren van broeikasgasemissies.
KPI	Een meetbare en doelgerichte maatstaf die de prestatie of voortgang van een organisatie ten opzichte van een beoogd resultaat weergeeft. De KPI's helpen bij het concreet maken van de duurzaamheidsdoelstellingen.
Omnibus	Het Omnibus-pakket bevat voorstellen ter vereenvoudiging van de oorspronkelijke CSRD. Omnibus-I bevat het 'stop-the-clock' voorstel; Omnibus-II bevat vereenvoudigingsvoorstellen voor de CSRD, CSDDD en EU Taxonomie.
Materieel	Een materieel duurzaamheidsonderwerp is een onderwerp die relevant is voor de besluitvorming van interne en externe stakeholders en/of voor de (langere termijn) waardecreatie van de organisatie. Een onderwerp is materieel wanneer dit volgt uit de dubbele materialiteitsanalyse.
Milieuthermometer Zorg	De Milieuthermometer Zorg, onderdeel van het Milieuplatform Zorg, is een praktisch hulpmiddel voor zorgorganisaties die stappen willen zetten op het gebied van duurzaamheid op weg naar een klimaatneutrale en circulaire bedrijfsvoering.
NACE-code	Codes uit het Europees classificatiesysteem voor het definiëren van economische activiteiten.
Scope 1	Directe emissies: emissies uit bronnen die eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de organisatie.
Scope 2	Indirecte emissies van de organisatie, zoals ingekochte elektriciteit.
Scope 3	Overige indirecte emissies in de waardeketen van de organisatie.
VSME	Voluntary Sustainability Reporting Standard, een vrijwillige standaard van de EFRAG die bedrijven die niet onder de reikwijdte van de CSRD vallen kunnen gebruiken bij het opstellen van een duurzaamheidsrapportage.

Bijlage 2: Overzicht KPI's en datapunten per duurzaamheidsonderwerp

Milieu

Klimaatverandering

- Beleid en initiatieven klimaatadaptatie en –mitigatie (kwalitatief)
- Totale CO2-uitstoot in tonnen (scope 1 en 2)
- CO2-uitstoot per bedrijfsonderdeel
- Voortgang op CO2-routekaart
- % wagenpark dat bestaat uit elektrische voertuigen
- Aanwezigheid strategisch vastgoedplan
- Voortgang op doelen uit strategisch vastgoedplan
- Lokale inkoop van voeding (kwalitatief)
- Gereden kilometers: zakelijk
- Gereden kilometers: woon-werk
- Gereden kilometers: cliëntenvervoer

Energieverbruik

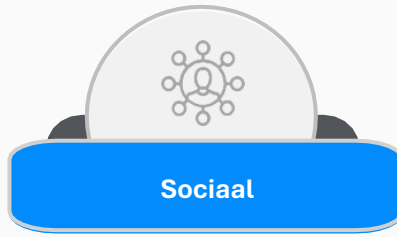
- Energieverbruik in MWh/m2 GVO
- % hernieuwbare energie

Circulariteit

- Grondstoffengebruik in kg
- Aantal inkoopcontracten dat afspraken bevat over duurzaamheid
- Totaal afval in kg
- Afval in kg per bedrijfsonderdeel
- % afval dat wordt gerecycled
- Hergebruik van materialen en grondstoffen (kwalitatief)
- % medische hulpmiddelen bestaande uit hergebruikte materialen

Medicijnen

- % locaties met een medicijnretoursysteem
- Initiatieven om medicijngebruik te verduurzamen (kwalitatief)

Sociaal

Gezondheid en veiligheid cliënten

- Aantal cliënten
- Aantal incidenten
- % voedingsbudget besteed aan plantaardige voeding
- Gemiddeld aantal dagen per week plantaardig diner
- Aanwezigheid actueel hittestressplan
- Aanwezigheid leefstijlondersteuning
- % cliënten dat wekelijks in aanraking komt met de natuur

Welzijn cliënten (welzijn en sociale inclusie)

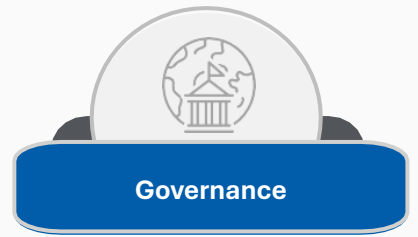
- Cliënttevredenheid
- Verwantentevredenheid
- % cliënten dat werk heeft of zinvolle externe dagbesteding volgt
- % locaties met actieve cliëntenraad/aanwezigheid cliëntenraad
- % zorgplannen up-to-date
- Beleid en initiatieven rondom sociale inclusie (kwalitatief)
- Initiatieven rondom bewustwording duurzaamheid (kwalitatief)

Gezondheid en veiligheid medewerkers

- Aantal medewerkers (fte)
- Verzuim in %
- Verloop in %
- Aantal werkgerelateerde ongevallen
- Aanwezigheid beleid op roken
- Aanwezigheid vitaliteitsbeleid

Welzijn medewerkers (welzijn en arbeidsvoorwaarden)

- % medewerkers met vast contract, tijdelijk contract, leerlingen, stagiaires, vrijwilligers, en andere uitsplitsing
- % medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt
- Medewerkerstevredenheid
- Vrijwilligerstevredenheid
- Aantal openstaande vacatures
- Aantal opleidingsuren gemiddeld per medewerker per jaar
- Initiatieven rondom bewustwording duurzaamheid (kwalitatief)

Governance

Zakelijk gedrag

- Aanwezigheid actueel beleid op D&I
- Aanwezigheid actueel beleid op privacy
- Aantal meldingen privacy-overschrijdingen
- Transparantie over (financiële) bedrijfsvoering (kwalitatief)
- Aanwezigheid vertrouwenspersoon
- Aanwezigheid klachtenmechanisme
- Aantal besluiten dat een duurzaamheidsparagraaf bevat
- % investeringen (in euro's) met een duurzaamheidscomponent

Bijlage 4: Milieuthermometer Zorg

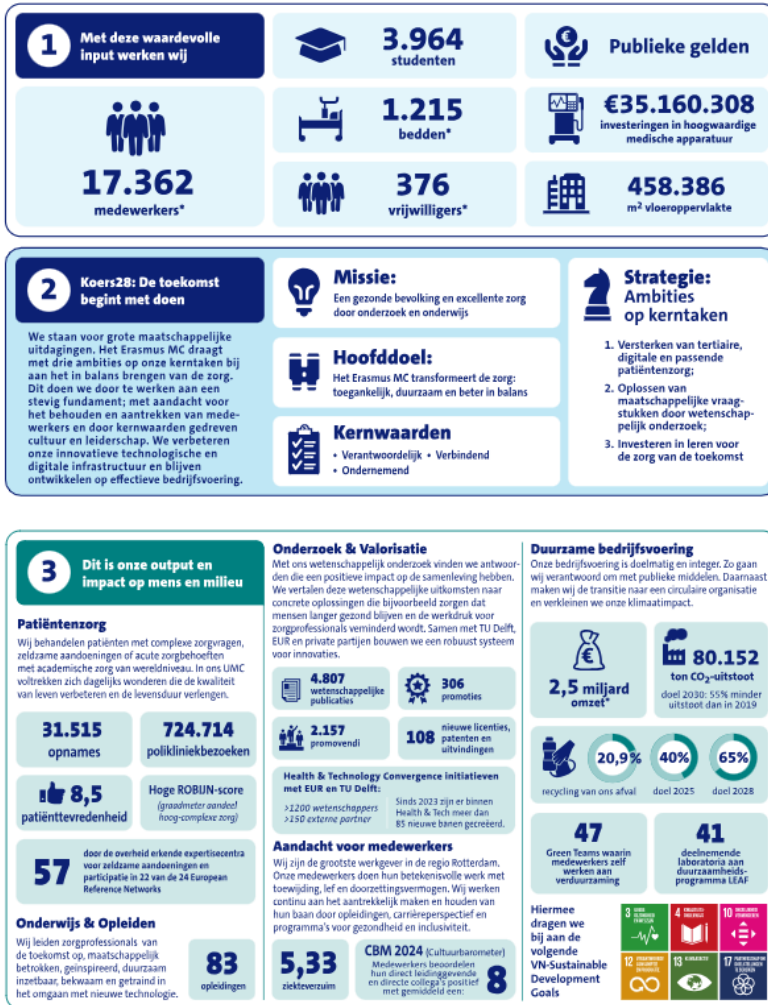
De dwarsdoorsnede van de Milieuthermometer Zorg (MTZ) is anders dan die van het voorliggende rapportagemodel. De MTZ is primair operationeel- en compliancegedreven, terwijl het rapportagemodel materialiteits- en transitiegericht is en focust op strategische KPI's voor impact en sturing. Het rapportagemodel is bovendien ontworpen voor opname op bestuursverslag-niveau en is daarmee gericht op informatie die relevant is voor bestuurlijke besluitvorming (doelrealisatie) en externe verantwoording (in de waardeketen). Als een MTZ-KPI geen onderdeel is van het rapportagemodel, impliceert dit niet dat die KPI niet relevant is, maar dat het specifieke operationele datapunt niet als aparte kern-KPI op bestuursniveau is opgenomen. Naleving van wet- en regelgeving en operationele beheersing blijven de ondergrens en worden verondersteld via governance en managementcontrols te worden geborgd.

nr	Thema en eistitel Milieuthermometer Zorg	Onderdeel rapportagemodel?
1	MANAGEMENT & ORGANISATIE	
1.1	Borgen van milieuwet- & regelgeving	zie toelichting bovenaan pagina
1.2	Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden	zie toelichting bovenaan pagina
1.3	Duurzaamheidsbeleid	ja
1.4	Bestuurlijk draagvlak CO2 routekaart	mogelijk bij governance en CO2
1.5	Registratie milieu-impact organisatie	zie toelichting bovenaan pagina
1.6	Registratie milieu-impact waardeketen	nee
1.7	Benchmark met kengetallen	zie toelichting bovenaan pagina
1.8	Green Team organisatie langdurige zorg	ja (indien van toepassing)
1.9	Green Team organisatie ziekenhuizen	n.v.t.
1.10	Ondertekenen Green Deal Duurzame Zorg	ja
2	Energie	
2.1	Energiebeheer centraal	zie toelichting bovenaan pagina
2.2	Voldoen aan energiewetgeving	zie toelichting
2.3	Duurzame elektriciteit inkoop (30%)	ja
2.4	Laag aardgasverbruik in 2030	ja
2.5	Opwek eigen stroom	ja
2.6	Beeldschermen op stand-by of uit	nee
2.7	Energiebesparing ULT-vriezer	nee
3	Water	
3.1	Laag debiet douches	nee
3.2	Waterverbruik per bed monitoren	nee
3.3	Reiniging van zuiveringstechnische voorzieningen	nee
3.4	Overschrijden lozingsnormen voorkomen	nee
3.5	Energie of grondstoffen uit afvalwater	nee
4	Gevaarlijke Stoffen	
4.1	Plan en evaluatie reductie gevaarlijke stoffen	nee
4.2	Veilige opslag van gevaarlijke stoffen	nee
4.3	Overzicht opslaglocaties gevaarlijke stoffen	nee
4.4	Werkinstructies, veiligheidsinformatie en PBM	nee
4.5	CMR stoffen beleid	nee
4.6	Chloorvrij koelwater	nee
5	Lucht	
5.1	Filter onderhoud	nee
5.2	Vervanging HCFC koudemiddelen	nee
5.3	Natuurlijke koudemiddelen	nee
5.4	Inzicht in verlies koudemiddelen	nee
5.5	Stookrapport met NOx meting	zie toelichting bovenaan pagina
5.6	Binnenluchtqualiteit wettelijk	nee
5.7	Binnenluchtqualiteit boven wettelijk	nee
6	Grondstoffen & Afval	
6.1	Plan en evaluatie duurzame grondstoffen	ja
6.2	Afvalscheiding	ja
6.3	Scheiding swill	indien beschikbaar
6.4	Scheiding overig kunststof	indien beschikbaar
6.5	Scheiding koffiedik	indien beschikbaar
6.6	Incontinentiemateriaal verwerking	indien beschikbaar
6.7	Hergebruik meubilair	ja
6.8	Afvalfase textiel	nee
6.9	Hergebruik ICT	ja
7	Voeding	
7.1	Plan en evaluatie duurzame voeding	ja
7.2	Doelstelling duurzame voeding	ja
7.3	Tegengaan voedselverspilling	ja
7.4	Inkoop minder milieubelast. voedingsmiddelen	ja
7.5	Vegetarische dag	ja (plantaardig per week)
7.6	Plantaardige dag personeel en bezoekers	ja (plantaardig per week)
7.7	Plantaardige promotie voor personeel en bezoekers	ja (plantaardig per week)
7.8	Minder rood vlees in de voeding	nee
8	Reiniging	
8.1	Plan en evaluatie duurzame schoonmaak	nee
8.2	Duurzame reinigingsmiddelen (>50%)	nee
8.3	Duurzame reinigingsmiddelen (>90%)	nee
8.4	Doseersysteem	nee
8.5	Microvezel zonder reinigingsmiddel	nee
8.6	Milieuvriendelijke vaatwasmiddelen	nee
8.7	Milieuvriendelijke reiniging instrumenten	nee
8.8	Extern schoonmaakbedrijf	nee

nr	Thema en eistitel Milieuthermometer Zorg	Onderdeel rapportagemodel?
9	Vervoer	
9.1	Plan en evaluatie duurzame mobiliteit	ja
9.2	Zuinig wagenpark	ja
9.3	Oplaadpalen elektrische auto's	indien van toepassing
9.4	Fiets stimuleren	indien van toepassing
9.5	OV stimuleren	indien van toepassing
10	Inkopen	
10.1	Plan en evaluatie duurzaam inkopen	ja
10.2	Implementatie beleid extra facilitaire producten	indien onderdeel van inkoopbeleid
10.3	Implementatie beleid medische producten	indien onderdeel van inkoopbeleid
10.4	Textiel: materiaal	indien onderdeel van inkoopbeleid
10.5	Textiel: leveranciers	indien onderdeel van inkoopbeleid
10.6	Wasmachines en wasdrogers	indien onderdeel van inkoopbeleid
10.7	Textiel: wasmiddelen	indien onderdeel van inkoopbeleid
11	Vastgoed	
11.1	Portefeuilleroutekaart CO2-reductie Vastgoed	ja
11.2	Werken met LTOP of MJOP	zie toelichting bovenaan pagina
11.3	Huurcontract afspraken duurzaamheid	nee
11.4	Duurzame bouwmaterialen renovatie	nee
11.5	Strategisch vastgoedplan inclusief duurzaamheid	ja
11.6	Passief koelen	nee
11.7	Routekaart ambitie 2030	indien beschikbaar
11.8	Routekaart ambitie 2050	indien beschikbaar
11.9	Circulaire PV-panelen	nee
11.10	Biobased isolatiematerialen	nee
12	Groenbeheer	
12.1	Plan en evaluatie duurzaam groenbeheer	nee
12.2	Bewordering van biodiversiteit	nee
12.3	Parkeerplaats inrichting	nee
12.4	Milieubewust met hout	nee
12.5	Dak- of gevelbegroeiing (> 20%)	nee
12.6	Duurzaam plantmateriaal (50%)	nee
12.7	Onkruidbestrijding in het groen	nee
12.8	Bemesting	nee
12.9	Zwerfafval	nee
12.10	Voortichtingsbord natuur & milieu	nee
13	Communicatie	
13.1	Plan en evaluatie communicatie duurzaamheid	ja
13.2	CO2-footprint openbaar	indien beschikbaar
13.3	Milieu- of duurzaamheidsjaarverslag	ja
13.4	Duurzaamheid op website	nee
13.5	Duurzaamheid in introductie nieuwe medewerkers	nee
13.6	Duurzaamheidstraining voor zorgprofessionals	ja
13.8	Deelname duurzaamheids campagne of challenge	ja
14	Groen Zorgproces	
14.1	Plan en evaluatie duurzame zorgafdeling	nee
14.2	Minder onnodig gebruik niet-steriele handschoenen	indien relevant
14.3	Duurzamere niet-steriele handschoenen	indien relevant
14.4	Minder onnodig vervangen incontinentiemateriaal	indien relevant
14.5	Wasbaar incontinentiemateriaal	indien relevant
14.6	Minder onnodig gebruik onderlegger/celstofmat	zie toelichting bovenaan pagina
14.7	Wasbare onderlegger	zie toelichting bovenaan pagina
14.8	Wasbare isolatiejas	zie toelichting bovenaan pagina
14.9	Overstap van wegwerp naar herbruikbaar	ja
14.10	Medicijnresten niet in afvalwater	indien relevant
14.11	Contrastvloeistoffen in afvalwater preventie	nee
14.12	Minder intraveneuze paracetamol	nee
14.13	E-zorgverlening (digitale zorg)	nee
14.14	Leefstijl loket	ja
14.15	Meer beweging cliënten en patiënten	ja
14.16	Natuurinclusieve zorg	ja
14.17	Barometer Groene OK	n.v.t.
14.18	Ventilatie OK buiten gebruik uit	n.v.t.
14.19	Minder milieu-impact door anesthesie	n.v.t.
14.20	Borgen wel/niet lijst SZA	zie toelichting bovenaan pagina
14.21	Afval scheiden op de OK	n.v.t.
14.22	Duurzaam kleinschalig wonen	zie toelichting bovenaan pagina
15	Innovatie	
15.1	Duurzame innovaties	nee

Bijlage 5: Voorbeelden voor de rapportage

Voorbeeld van een waardecreatiemodel

Vragen over deze handreiking?

Neem contact op met:

Anne Schraagen

Senior beleidsadviseur VGN

aschraagen@vgn.nl

Peter Kruithof

Manager Zorgbeleid, Financiering & Bekostiging VGN

pkruithof@vgn.nl